

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความเจริญของงามทางสติปัญญา และความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศและมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคมและประเทศชาติ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอาจจัดในรูปวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันเฉพาะอย่างก็ได้ และอาจจัดในรูปที่ใช้สื่อการเรียนในลักษณะต่าง ๆ โดยผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมาเรียนในสถานศึกษาก็ได้^๑

มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาจึงมีภารกิจสำคัญในด้านการสอน การวิจัย การให้บริการชุมชนและการรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นส่วนงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่จัดหา รักษาและเผยแพร่ ตลอดจนการจัดเก็บหนังสือ สิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการสอนการวิจัยและกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ในจำนวนที่เพียงพอและทันสมัยใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและมีบุคลากรซึ่ง เป็นบรรณารักษ์วิชาชีพเป็นผู้บริหารและดำเนินการ^๒

ด้วยตระหนักถึงภาระหน้าที่ของห้องสมุดในฐานะที่เป็นหน่วยบริการทางวิชาการที่จะช่วยเสริมสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนให้บรรลุถึงเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^๑ทบวงมหาวิทยาลัย, "แผนการศึกษาแห่งชาติ," อุดมศึกษา ๘ (มีนาคม ๒๕๒๐): ๑๑.

^๒สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๑), หน้า ๖๔-๖๕.

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะได้ศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ในการใช้บริการของห้องสมุด ตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่องานบริการของห้องสมุด เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและส่งเสริมงานบริการของห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาถึงงานบริการด้านต่าง ๆ ที่ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดบริการแก่นักศึกษา
๒. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี
๓. เพื่อทราบความเห็นและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบริการด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด

สมมติฐานของการวิจัย

๑. ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไม่สามารถจัดบริการด้านต่าง ๆ สสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างพอเพียง
๒. นักศึกษามีความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดอย่างกว้างขวาง
๓. นักศึกษามีปัญหาในการใช้บริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยไม่จำกัดปีการศึกษา คณะ เพศและวัย สาระสำคัญของการวิจัยประกอบด้วยสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา สภาพการใช้ห้องสมุดทั่วไป บริการด้านต่าง ๆ และความพอใจของนักศึกษาที่มีต่องานบริการ ความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่องานบริการของห้องสมุด โดยใช้แบบสอบถามและการสังเกตการณ์เป็น เครื่องมือในการทำวิจัย

ตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาผู้มาใช้บริการของห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัย-
ธรรมศาสตร์ จำนวน ๒๐๐ คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ถือว่าแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยนั้น เชื่อถือได้เพราะผ่านการทดสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้ทดลองใช้กับนักศึกษาแล้ว
๒. คำตอบที่ได้รับจากนักศึกษาถือว่าเป็นความจริง เชื่อถือได้
๓. นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทุกคน เป็นตัวแทนของนักศึกษาชั้นปริญญาตรีมหา-
วิทยาลัยธรรมศาสตร์ผู้มาใช้บริการห้องสมุด

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษา หมายถึงนักศึกษาชั้นปริญญาตรีทั้งชาย หญิงที่สังกัดคณะใดคณะหนึ่งหรือ
แผนกอิสระของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ยังคงสภาพ เป็นนักศึกษาอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๒๒
บริการของห้องสมุด หมายถึงงานที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น เพื่อสนองความต้องการของ
นักศึกษาในการค้นคว้าด้วยหนังสือ วัสดุการอ่านอื่น ๆ โสตทัศนวัสดุ ตลอดจนอาคาร
สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องสมุด

โสตทัศนวัสดุ คือวัสดุที่ให้ความรู้สึก ความรู้ ความคิด ผ่านทาง ตา หู
ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกและความเข้าใจในการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น และ
ลึกซึ้งขึ้น อาทิ แผ่นที่ แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง ภาพโปรยแสง และภาพ-
ยนต์ เป็นต้น

หนังสือและวัสดุการอ่านอื่น ๆ หมายถึงหนังสือ หนังสืออ้างอิง หนังสือสารอง
วิทยานิพนธ์ วารสารและหนังสือพิมพ์ เอกสาร จุลสาร กฤตภาค และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

ห้องสมุด ในที่นี้หมายถึงห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไม่รวมห้องสมุด
คณะ แผนกอิสระและสถาบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ, วารสาร, เอกสาร, ตลอดจนสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกับการวิจัย
๒. สำรวจและสังเกตการณ์สภาพงานบริการและการให้บริการของห้องสมุดตลอดจนการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาด้วยตนเอง
๓. สร้างแบบสอบถามนักศึกษาและหัวข้อการสัมภาษณ์บรรณารักษ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
๔. รวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาจากการสุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มาใช้บริการห้องสมุดจำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเฉลี่ยต่อวันของผู้เข้าใช้บริการ
๕. สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด บรรณารักษ์ หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ของห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๖. วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าคำตอบเป็นร้อยละโดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

หาค่าเฉลี่ยมีขั้วสัม เลขคณิต โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

๗. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
๘. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้

๑. เพื่อทราบความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด

๒. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา

๓. ได้ข้อมูลซึ่งอาจนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดบริการและวิธีการให้บริการของห้องสมุด ให้ตรงตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

๔. ผลการวิจัยเรื่องนี้จะเป็นข้อมูลช่วย เสนอแนะต่อผู้บริหารห้องสมุดและผู้บริหารมหาวิทยาลัยในการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด โดยเฉพาะในด้านการจัดบริการให้สนองความต้องการของนักศึกษา ตลอดจนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของไทย

จิตติ ปิงตระกูล^๑ ได้ทำการวิจัย เรื่องการสำรวจความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ด้วยข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน ๔๔๖ ชุดของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะวิทยาศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ๕ แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ / ทัศนาศา หาญพล^๒ ทำการวิจัย เรื่องการใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาบริการและความเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริการของห้องสมุด โดยการรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์และนักศึกษาคู่เข้าใช้ห้องสมุดจำนวน ๔๔๑ ชุด ผลิวัลย์ ร่องสวัสดิ์^๓ ศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดคณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ โดยมีวัตถุประสงค์

^๑จิตติ ปิงตระกูล, "การสำรวจความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒)

^๒ทัศนาศา หาญพล, "การใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

^๓ผลิวัลย์ ร่องสวัสดิ์, "การศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดคณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา ๒๕๑๔" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

ประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา รวมทั้งความคิดเห็นต่อปัญหาการบริการด้านต่าง ๆ ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนักศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ และห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน ๔๔๕ ชุด ละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่องบริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ให้แก่นักศึกษา เพื่อสำรวจบริการต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ห้องสมุดและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบริการของห้องสมุด โดยใช้แบบสอบถามจำนวน ๖๓๔ ชุด ห้องสมุดที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือสำนักงานหอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ ห้องสมุดคณะพยาบาล-ศาสตร์ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์และห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ สุธันนี กี่ศิริ^๒ ทำการสำรวจการอ่านของนิสิตชั้นปีที่ ๓ และชั้นปีที่ ๔ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อสำรวจแนวทางการอ่านโดยทั่วไป ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านและการใช้ห้องสมุดด้วยการใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน ๒๒๔ ชุด

ผลการวิจัยมีทั้งความสอดคล้องกันและแตกต่างกันดังรายละเอียดดังนี้คือ ในด้านความสำคัญของห้องสมุดผลงานวิจัยของผลิวัลย์ รองสวัสดิ์ และละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ สอดคล้องกันคือ ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการศึกษามาก ส่วนอัตราความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษานั้น งานวิจัยของทัศนา หาญพล ของละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ และของสุธันนี กี่ศิริ พบว่านิสิตนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง สำหรับเวลาที่ผู้ใช้ขอขบใช้ห้องสมุดซึ่งเป็นผลจากงานวิจัยของจิตติ ปิงตระภูล พบว่าใช้มากในช่วงว่างระหว่างชั่วโมงเรียนเพื่อทำรายงานที่อาจารย์สั่ง ซึ่งตรงกันข้ามกับงานวิจัยของละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ ที่พบว่านักศึกษาขอขบใช้ห้องสมุดในวันที่ไม่มีชั่วโมงเรียนด้วยการศึกษากการใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง ส่วนการค้นหาหนังสือจากงานวิจัยของจิตติ ปิงตระภูล ของทัศนา หาญพล ของผลิวัลย์ รองสวัสดิ์ และของ

^๑ละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์, "บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ให้แก่นักศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกบริหารธุรกิจศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

^๒สุธันนี กี่ศิริ, "การสำรวจการอ่านของนิสิตชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกบริหารธุรกิจศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

ละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนมากใช้บัตรรายการเป็นคู่มือซึ่งในจำนวนที่ใช้บัตรรายการมีงานวิจัยของทัศนา หาญพล พบว่านักศึกษาเห็นว่าบัตรรายการมีความเหมาะสมมาก แต่การวิจัยของสุชนันี กี่ศิริ พบว่านิสิตชอบค้นหาหนังสือตามชั้นมากกว่า สำหรับด้านการเลือกหนังสืออ่านปรากฏผลจากงานวิจัยของทัศนา หาญพล ของผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ และของสุชนันี กี่ศิริ ว่านิสิตนักศึกษาเป็นผู้เลือกหนังสืออ่านด้วยตนเอง ส่วนประเภทของหนังสือที่ใช้มากที่สุดที่ได้จากงานวิจัยของทัศนา หาญพล ของละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ และของสุชนันี กี่ศิริ คือหนังสือวิชาการทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชอบอ่านหนังสือภาษาไทยเป็นส่วนมากจากงานวิจัยของทัศนา หาญพล และสุชนันี กี่ศิริ สำหรับวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดงานวิจัยของจิตติ บึงตระกูล ของละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ และของสุชนันี กี่ศิริ พบว่าต้องการใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าประกอบการเรียนมากที่สุด ของทัศนา หาญพล ใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แต่ของผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ ใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์มากที่สุด งานของจิตติ บึงตระกูล ของผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ ของละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ และของสุชนันี กี่ศิริ มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการให้บริการ คือบริการที่นิสิตนักศึกษาใช้มากที่สุดได้แก่บริการยืม-คืนหนังสือ งานวิจัยของจิตติ บึงตระกูล ของทัศนา หาญพล ของละอองกาญจน์ สุริชัย-พาณิชย์ และของสุชนันี กี่ศิริ เห็นว่าบริการที่จัดทั่ว ๆ ไปของห้องสมุดมีความเหมาะสมปานกลาง แต่งานวิจัยของจิตติ บึงตระกูล ของทัศนา หาญพล ของผลิวัลย์ รongสวัสดิ์ และของละออง-กาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ มีความสอดคล้องต้องกันว่าวัสดุและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุดมีจำนวนน้อย ส่วนปัญหาที่พบจากงานวิจัยของละอองกาญจน์ สุริชัยพาณิชย์ คือห้องสมุดตั้งอยู่ไกลจากอาคารเรียนและหอพักทำให้นักศึกษาไปใช้ห้องสมุดได้ไม่สะดวกและการยืมหนังสือก็มีระยะสั้นเกินไป

งานวิจัยของต่างประเทศ

จอห์น เอ เคอเนแกน^๑ และคนอื่น ๆ ได้ทำการสำรวจอิทธิพลของการบริการที่มีต่อ

---

^๑John A. Kernaghan, et al., "The Influences of Traditional Services on Library Use," College and Research Libraries 40 (May 1979): 215-225.

การใช้ห้องสมุด ฟิลิป วี ราสา และจอห์น เอช โมเรียตี^๑ ทำการศึกษาประเภทและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยคาเรม^๒ ได้ทำโครงการประเมินค่าประโยชน์จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย โมฮัมเหม็ด ซาเลห์ จามิล แอชอร์^๓ ได้ทำการสำรวจทัศนคติของผู้ใช้ที่มีต่อทรัพยากรห้องสมุด ๓ แห่ง ในประเทศซาอุดีอาระเบีย รุท เอลิซาเบท บาวเนอ^๔ ได้สำรวจการใช้ห้องสมุดและความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเซาเทิน-ฮิลลินอยส์ ที่คาร์บอนเดล ลอย จิน เอลเลียต^๕ ศึกษาการใช้ห้องสมุดแห่งหนึ่งของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อาลี เอ. อีมดาด และ เอ. โรเบิร์ต โรเจอร์ส^๖ ได้ทำการสำรวจการใช้ห้องสมุดที่มหาวิทยาลัยปahlavi

---

^๑Philip V. Rjasa and John H. Moriaty, "The Types and Needs Academic Library Users: A Case Study of 6568 Responses," College and Research Libraries 31 (November 1970): 403-409.

^๒M. G. Pancher Beeler, et al., Measuring the Quality of Library Service: A Handbook (Metuchen, N. J.: Scarecrow Press, 1974), pp. 16-38.

^๓Mohammed-Saleh Jamil Ashoor, "A Survey of User's Attitudes Toward the Resources and Services of Three Universities in Saudi Arabia," Dissertation Abstracts 39 (February 1979): 4567-A.

^๔Ruth Elizabeth Bauner, "Library Use and the Perceptions of Student Library Users at Southern Illinois University - Carbondale," Dissertation Abstracts 39 (May 1979): 6379-A.

^๕Lloyd Gene Elliott, "A Study of the Use by Undergraduates of One University Library," Dissertation Abstracts 38 (November 1977): 2391-A.

^๖Ali A. Emdad and A. Robert Rogers, "Library Use at Pahlavi University," College and Research Libraries 39 (November 1978): 448-455.

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากงานวิจัยมีดังนี้ คือ ด้านความถี่ในการใช้ห้องสมุด งานวิจัยของเคอเนแกน พบว่านักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเดือนละ ๑-๓ ครั้ง ของแอมแดต ใช้ห้องสมุดวันละ ๑-๓ ชั่วโมง และของเอลเลียตใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละครั้ง ด้านผู้ใช้ห้องสมุดงานวิจัยของบาวเนอ ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง งานวิจัยของแอมแดต ปรากฏว่านักศึกษาปีสูงใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาปีต้น ๆ ซึ่งตรงกันข้ามกับงานวิจัยของเอลเลียตที่พบว่านักศึกษาปีต้น ๆ ใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาปีสูง เนื่องจากอาจารย์ให้ทำรายงานที่ต้องใช้การค้นคว้าจากเอกสารในห้องสมุด ตรงกันข้ามกับงานวิจัยของแอมแดตที่ผลปรากฏว่าอาจารย์ไม่แนะนำหรือให้รายชื่อหนังสือเพื่อค้นคว้าในห้องสมุด หนังสือทั่ว ๆ ไป เป็นหนังสือที่ผู้ใช้ห้องสมุดชอบอ่าน คือผลที่ได้จากการวิจัยของเคอเนแกนและแอมแดต งานวิจัยของเอลเลียต พบว่านักศึกษาใช้หนังสือส่วนตัวพอ ๆ กับใช้หนังสือของห้องสมุด งานวิจัยของราสา พบว่าสิ่งพิมพ์ที่นักศึกษาต้องการใช้มาก คือ หนังสืออ้างอิงและหนังสือสารรอง บัตรรายการ เป็นสิ่งที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือผลจากการวิจัยของแอมแดตแต่ผลการค้นหาปรากฏว่าหาหนังสือไม่พบ และจากงานวิจัยของบาวเนอ พบว่าหนังสือของห้องสมุดถูกฉีกมาก ส่วนด้านบริการของห้องสมุดนั้นงานวิจัยของเอลเลียต พบว่านักศึกษาพอใจในบริการของห้องสมุดซึ่งตรงกันข้ามกับงานวิจัยของบาวเนอและแอสซอร์ที่นักศึกษามีความเห็นว่าการบริการของห้องสมุดยังไม่สามารถสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างพอเพียง ในงานวิจัยของแอมแดตและแอสซอร์ นักศึกษาเห็นว่าห้องสมุดมีหนังสือน้อย ผลการวิจัยของเคอเนแกนและของมหาวิทยาลัยคาธอลิก พบว่าความทันสมัยและจำนวนวัสดุห้องสมุด เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดมาก และผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยคาธอลิกอีกเช่นกันที่สอดคล้องต้องกันกับแอสซอร์ที่พบว่าความรู้ที่ทันสมัยในการให้บริการและวิทยาการใหม่ ๆ ของบรรณารักษ์ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ห้องสมุดเป็นห้องสมุดที่ดี งานวิจัยของบาวเนอ เสนอให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของห้องสมุดให้ดีขึ้นเพื่อดึงดูดผู้มาใช้บริการซึ่งตรงกันข้ามกับงานวิจัยของเคอเนแกนที่พบว่าสภาพแวดล้อมไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการมาใช้ห้องสมุดของนักศึกษา ข้อเสนอแนะของเคอเนแกนคือควรมีโสตทัศนวัสดุไว้ที่ห้องสมุดทุกแห่ง ของบาวเนอคือควรมีการสอนการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษา